

Сопотська Вища Школа (Польща)

Черкаський державний технічний університет

Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава
Маркевича в Ярославі (Польща)

Карпатський національний університет імені Василя
Стефаника

Хмельницький національний університет

Львівський торговельно-економічний університет

Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)

Уманський національний університет садівництва

ВПГО «Спілки аудиторів України»

Кам'янець-Подільський національний університет імені
Івана Огієнка

Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

Черкаський національний університет імені Богдана
Хмельницького.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE**

Sopot Graduate School (Poland)

Cherkasy State Technological University

State Higher Technical-Economic School named after.
Bronislaw Markevich in Yaroslavl (Poland)

Vasyl Stefanyk Carpathian National University

Khmelnitskyi National University

Lviv University of Trade and Economics

Higher School of Economics and Management in Public
Administration in Bratislava (Slovakia)

Uman National University of Horticulture

VGGO "Union of Auditors of Ukraine"

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Audit company of Varianta Ltd

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL
PROCESS IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL
ACTIVITY “**

**OF THE XIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 23, 2025
Mukachevo

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 жовтня 2025 р., м. Мукачево. – 341 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XIII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2025 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 17 листопада 2025 р.)

Моргун А.В., Гарапко М. ЕВОЛЮЦІЯ ФУНКЦІЙ БІБЛІОТЕКИ ТА ЇЇ ФОНДІВ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ	333
Нестерова С.В., Морека Ю., Білак О. ЕВОЛЮЦІЯ СИСТЕМ ПЛАНУВАННЯ В НЕВИЗНАЧЕНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	334
Новак Є.В. ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	336
Підлубна О.Д. ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ БУХГАЛТЕРА: МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ ТА МАЙБУТНЄ	338

каталоги, бази даних, веб-сайти, які не мають аналогів у неавтоматизованій бібліотеці. Це призводить до того, що фонд бібліотеки перестає бути лише сховищем книг і перетворюється на відкриту систему, що інтегрує друковані та електронні документи, забезпечуючи користувачам доступ до значно ширшого кола інформації.

Список використаних джерел:

1. Горбань Ю. І., та ін. (ред.). Бібліотека: місце традицій, простір інновацій : матеріали круглого столу, присвяч. 55-річчю наук. б-ки Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв, Київ, 30 листоп. 2018 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. 158 с.
2. Погоріла Ю. В., Яворська Т. М. Окремі аспекти становлення і розвитку бібліотек США. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2022. №1.
3. Трансформаційні процеси у суспільній та соціокультурній сферах України: монографія / О. М. Анісімова, Л. А. Ковальська, Г. П. Лукаш, О. В. Прігунов, О. С. Щербіна, Т. М. Яворська. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. С. 130.
4. Blummer B., Kenton J. M. A Systematic Review of E-Books in Academic Libraries: Access, Advantages, and Usage. New Review of Academic Librarianship. 2020. Vol. 26, iss. 1. P. 79–109.

Нестерова С.В.,

к.е.н., доцент кафедри економіки та фінансів

Морека Ю.,

здобувач освіти ОНС «Доктор філософії»,

за спеціальністю 051 Економіка,

Білак О.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,

Мукачівського державного університету

ЕВОЛЮЦІЯ СИСТЕМ ПЛАНУВАННЯ В НЕВИЗНАЧЕНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Сучасний стан економічного розвитку відрізняється тим, що управлінські рішення стосовно планування діяльності потребують врахування того факту, що відбувається посилення ризику та невизначеності.

Відтак, відбувається еволюція систем планування, як наслідок адаптації до змін умов господарювання. Система планування еволюціонувала від простого поточного контролю у стабільному середовищі до комплексного стратегічного управління в умовах економічної нестабільності та невизначеності.

Фахівці виділяють такі основні фази еволюції систем планування [1]. На початкових етапах, коли економіка розвивалась більш-менш стабільно, ефективним інструментом планування було поточне планування та бюджетування, яке вирізнялось такими ознаками: воно було адаптоване під короткостроковий

період (як правило, до одного року), фокусувалось на внутрішніх процесах без відкритості для потенційних інвесторів (внутрішня спрямованість – ознака закритості системи), основною метою було досягнення цільового рівня прибутковості, а основним інструментом – план-фактний аналіз та аналіз відхилень.

У середині ХХ століття на тлі високих показників темпів розвитку товарних ринків активно застосовується екстраполяційне планування (планування від досягнутого рівня). Висока передбачуваність подій на таких ринках дозволила більш широко використовувати моделі довгострокового планування, зокрема екстраполяції витрат та доходів з урахуванням прийнятних показників зростання на основі даних минулих періодів. Підприємство стає відкритою системою, адже поступово зникають інформаційні бар'єри на ринку капіталів, а довгострокове планування потребує більш чітких відповідей на питання майбутнього фінансування бізнесу. Планування сфокусовано як на поточну, так і на майбутню прибутковість.

Наступною стає фаза стратегічного планування, коли зовнішнє середовище знову стає доволі мінливим через процеси глобалізації, насичення споживчого ринку, суттєвої трансформації споживчої поведінки (зростання вибагливості споживачів та вимоги кастомізації продукції), появ нових форм ведення бізнесу. Ключовими змінами стали поява механізмів адаптації до нестабільності через концепцію підприємства як виключно відкритої системи, відбувся відхід від уяви, що майбутнє обов'язково має бути кращим за минуле. Основним принципом планування стає «йти від майбутнього до сучасного», вчасно реагувати на зовнішні виклики шляхом зосередження на використанні конкурентних переваг і фокусуванні не на поточній доходності діяльності, а на забезпеченні довгострокової прибутковості, враховуючи весь життєвий цикл бізнесу. Можна стверджувати, що стратегічне планування – це процес визначення цілей та ефективних шляхів їх досягнення з максимальним врахуванням динаміки розвитку в умовах турбулентного зовнішнього середовища.

Четверта фаза – стратегічне управління, коли стало помітним явище опору стратегічним змінам, а також гостро постала проблема реалізації стратегічних планів. Процес адаптації до зміни парадигми планування передбачав висновки про необхідність приділення однакової уваги як стратегічним, так і поточним проблемам, та усвідомлення того, що стратегічне управління розглядає формування стратегії (планування) та її реалізацію як одне ціле – це стратегічний менеджмент. Стратегічне управління забезпечує цілеспрямованість, узгодженість та адаптивність управлінських рішень.

Проте, еволюційні зміни продовжуються, і наразі планування діяльності бізнес-структур повинно базуватись на засадах VUCA-середовища. Цю фазу можна назвати як сучасну адаптацію до VUCA-середовища [2].

VUCA-середовище – це модель, що описує сучасний світ як нестабільний, невизначений, складний і неоднозначний (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity). Цей термін використовується в бізнесі, щоб описати динамічне та хаотичне операційне середовище, де важко робити довгострокові прогнози та плани, і де успіх залежить від здатності швидко адаптуватися до змін.

У сучасних умовах динамічного ринкового середовища, глобалізації, технологічних трансформацій та політичної нестабільності, системи планування продовжують адаптуватися, оскільки планування є критичним фактором підвищення конкурентоспроможності та стійкості підприємства.

Ключові характеристики сучасного планування: гнучкість та адаптивність (сучасне планування повинно бути достатньо гнучким і циклічним, щоб безперервно коригуватися відповідно до змін економічного середовища та викликів), сценарне планування (сучасні умови крайньої невизначеності вимагають створення кількох сценаріїв розвитку), проактивність (планування виконує як захисну функцію, зменшуючи невизначеність, так і наступальну, забезпечуючи проактивну поведінку), участь персоналу (ефективність планування зростає, коли залучення співробітників до розробки планів підвищує їхню мотивацію, що зменшує опір нововведенням).

Таким чином, еволюція систем планування демонструє перехід від реактивного підходу (контроль за відхиленнями) до проактивного стратегічного мислення, яке спрямоване на мінімізацію ризиків і максимальне використання можливостей у постійно мінливому зовнішньому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Лесів І.Г. Еволюція підходу до планування діяльності підприємств// Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2021. – Вип.6(33) DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.33-20>
2. Пустовгар С.А., Безвесільний К.В. Роль планування як функції менеджменту в управлінні підприємством//Економіка та суспільство. – 2025. - №74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-151>

Новак Є.В.,
здобувач освіти ОНС «Доктор філософії»,
за спеціальністю 011 Освітньо-педагогічні науки,
Мукачівського державного університету

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

У тезах розглядається іншомовну підготовку майбутніх фахівців туристичної галузі як складову професійної освіти, що впливає на розвиток регіональної економіки. Проаналізовано її роль у формуванні людського капіталу, здатного забезпечити конкурентоспроможність туристичного сектору в умовах євроінтеграційних процесів [4, с. 59].

Сучасний соціально-економічний розвиток регіонів безпосередньо залежить від рівня професійної освіти населення, зокрема — від якості підготовки кадрів для сфери туризму. Туризм виступає не лише чинником економічного зростання, але й важливим засобом соціокультурного обміну, формування іміджу держави та розвитку міжрегіональних зв'язків.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>